

KarawankenBote

Verlag und Schriftleitung: Klagenfurt, Bismarckring 13, Postfach 115 / Bezugspreis (im voraus zahlbar) monatlich RM 1.— frei Haus (einschließlich RM 0.20 Zustellgebühr).
Abbestellungen der Zeitung für den nachfolgenden Monat werden nur schriftlich und nur bis 25. des laufenden Monats angenommen.

Nr. 4. Krainburg, den 15. Jänner 1944.

4. Jahrgang.

Doslej 136 sestreljov pri poskušanih sunkih oddelka terorističnih letal v Srednjo Nemčijo

Doslej največja katastrofa severnoameriških letal

Edinstven uspeh sil nemške obrambe — Med sestreljenimi 124 štirimotornih bombnikov — Izredno majhne lastne zgube

Berlin, 14. januarja. V edinstveni zračni bitki z dne 11. januarja, ki ji ni primera v vsej dosedanjem zgodovini zračne vojne, so Britanci in Amerikanci po dosedanjih poročilih zgubili 136 letal. Zgubili so pa s tem tudi hkrati svoje upanje, da bi si z ojačenjem zračnega terorja pridobili odločilni uspeh. Samo štirimotornih bombnikov so zgubili 124, ki imajo vsak posadko povprečno deset mož; take zgube si zračni gangsterji v se danjem stadiju vojne ne morejo privoščiti. Poročilo oborožene sile, ki vsebuje to poročilo, ima sledeče besedilo:

Ponovni sovjetki napadi brez uspeha

Silni obrambni boji v Južni Italiji še trajajo — 136 letal sestreljenih

Oberkommando der Wehrmacht je dne 12. januarja objavilo:

Severovzhodno od Kerča smo v srditih bojih zvrnili močne po bojnih letalih podprtne napade Sovjetov. Tudi jugozahodno od Dnjepropetrovske so ostali brez uspeha ponavni silni napadi sovražnika. V prostoru pri Kirovogradu še traja sovražnikov pritisk dalje. S pogumnim nasprotnim napadom je nek izvidniški oddelok pridobil nazaj neko zgubljeno vas in nek važen višinski svet, pripeljal številne ujetnike in uplenil 12 tovov.

Jugozahodno od Cerkasov je spodeljelo več sovražnikovih sunkov. Jugozahodno od Pogrebišča se nahajajo naše čete v težkem obrambnem boju s prodrijočimi sovražnimi silami. Jugozahodno od mesta so tudi včeraj potekali naši nasprotni napadi uspešno. Čete neke divizije oklopnikov so uničile sovjetsko brigado oklopnikov in uplenile pri tem 50 topov. V prostoru zahodno od Berdičeva in zahodno od Novograd-Volinskega smo odbili krajevne sunke sovražnika. Prv Rečici so v teku silni boji. V prostoru pri Vitebsku so se ob visokih sovražnikovih zubah zopet izjavili vsi napadi Sovjetov, zlasti jugozahodno od mesta. Uničen je bilo 66 sovjetskih oklopnikov in uplenjenih 15 topov.

V zadnjih dveh dneh je bilo na vzhodni fronti uničenih 359 sovražnih oklopnikov in 43 letal.

V Južni Italiji še trajajo silni obrambni boji zahodno od Venafra. Kraji Cervaro in nek holm severovzhodno od njega smo po hudem boju zgubili. Od ostale fronte poročajo le o majhnem krajevnem bojnem delovanju.

Kakor je bilo objavljeno že z posebnim poročilom, so skupine severnoameriških bombnikov utrpele dne 11. januarja dopoldne pri napadu na srednje ozemlje Reicha največje zgube. Zaradi odličnega sodelovanja lovcev, rušilcev in vseh delov zračne obrambe napadi niso mogli druženo učinkovati. Po največjih ugotovitvah je bilo sestreljenih 136 severnoameriških letal, med njimi 124 štirimotornih bombnikov, večinoma preden so dosegla svoje cilje. Verjetno je, da so bila uničena še nadaljnja sovražna letala.

Ponovni prodorni poskusi pri Vitebsku

Spodeljeli

Oberkommando der Wehrmacht je dne 13. januarja objavilo:

Severovzhodno od Kerča so se izjavili močni napadi boljševikov.

Protostolica pri Nikopolu je sovražnik po silni topniški pripravi prešel na ozki fronti v napad. V srditih bojih, ki so trajali ves dan, so si naše čete priborile popolno obrambni uspeh. Boljševiki so bili tudi kravovo odbiti, ko so nadaljevali svoje napade jugozahodno od Dnjepropetrovske. Zahodno od Kirovograda so se včeraj znova začeli z močnimi silami pehote in oklopnikov izvajani sovjetski napadi. Jugozahodno od Cerkasov so ostali brez uspeha krajevni napadi Sovjetov. Lastni nasprotni napadi v prostoru pri Pogrebišču so tudi

Nad 13.000 cerkva porušenih

Rim, 14. januarja. Po cenevah vatikanskih oblasti je bilo na podlagi poročil, dožilih iz vseh delov Evrope do 31. decembra 1943. leta, od začetka vojne do tega časa po britansko-ameriških zastrahovalnih napadih porušenih ali poškodovanih vsega skupaj nad 13.000 cerkva, verskih zavodov, samostanov itd. Najtežje opustošenja po anglo-ameriškem zračnem teroru so utrpele katoliške cerkve v Nemčiji, Italiji in Franciji in v manjši meri v Belgiji in na Nizozemskem. Za Italijo navaja število 4.500. Za poprav vseh po britansko-ameriškem barbarstvu na cerkvah naštalih poškodb proračunajo z vsem pridržkom 300 milijard lir.

Izklučitev Anglie

Nesprotno pa vzbuja Britancem ta še v stadiju govorov nahajača se bodoča pogoda gnus in je to zanje predmet studa. Ce so se v Londonu že skoraj spoprijaznili, da bodo po Smutovi klasični formulaciji izšli iz te vojne s silno zmanjšano oblastjo, vendar še zdavnaj niso prišli do spoznanja, da bi doumeli grožeče izključenje iz svetovne trgovine. Sedaj razumejo smisel tega, liki pošast nad njim pojavljajočega se trgovskega pakta, da to je pakt izključenja in popolnoma razumljivo je, da dobiva v razgreti domišljiji britanskega kandidata izumiranje naravnost strah vzbujajoč obseg.

Strašila prihodnje vojne

Tretja svetovna vojna straši v tej zli bojanji. Kdo se bo takrat vojskoval in s kom? To vprašanje se ne da tako lahko razrešiti, kot se mnogokrat domneva, nenadoma se z britansko strani v vihru naglico našteta, kaj vse more pomentiti taka pogodba med Sovjetsko zvezo in Zedinjenimi državami: surovine v nepreglednih množinah bi jim naj dobavili v zameno boljševiki: cink, volfram, mangan, živo srebro, krom in predvsem »cele oceane bencina«, katere bi si Zedinjene države nakopičile v podzemelju za bodočo vojno. O ti veseli, zmage si svesti svet zaveznički! Sredi med sedanjim obračunavanjem že kličejo duhove prihodnje vojne, sredi »skupnega« boja se že skušajo »zaveznički« drug drugega prekositi.

Sovjetskoruška Evropa

Severnoameriški časopis »Time« prinaša tudi nek članek, iz katerega se zopet popoloma jasno razvidi, da so se Anglo-Amerikanici zavezali, da se nikakor ne bodo zoperstavili boljševiškim nameram v Evropi. Stalin je prejel od Roosevelta in Churchilla vsa polnomocja za Evropo in v Teheranu si

Brezkompromisna odločnost za boj

Belgrad, 14. januarja. Kakor poroča »Novo Vreme«, se je vršil v Podgorici v Crni gori sestanek zastopnikov črnogorske narodne uprave in velikega števila aktivnih in rezervnih časnikov. Časniki, vodje domačih protikomunističnih zvez prostovoljev, so pri tem poudarili svojo brezkompromisno voljo do boja proti Titu in tolpar. Korvetni kapetan Jovović, poveljnik oddelka v Belopavlici, je izjavil: »Hočemo skupno s hrabro nemško oboroženo silo, ki nima nobenih teritorialnih aspiracij v naši državi, nastopiti proti našim grobarjem.«

Srdita borba na Vzhodu

Oberkommando der Wehrmacht je dne 11. januarja objavilo:

Iz sovražnikovega mostiča severovzhodno od Kerča se je začel včeraj pričakovani sovjetki napad. Boji so še v teku. Naše zračno oružje je poseglo v te boje in uničilo dva sovražna čolna za izkrcanje. Pomorske obalne baterije so z obstrelijanjem začale boljševiška stanovnišča čet na Tamanskem polotoku.

Jugozahodno od Dnjepropetrovske je sovražnik napadel na ozki fronti z več divizijskimi, s podporo topništva in bojnih letal. V hudih bojih smo ga prestregli s protisunki. Pri tem smo odstrelili 55 sovražnih oklopnikov. Severozahodno od Kirovograda so naše čete razbile ponovne napade boljševikov in s protisunkom zopet zavzele več zgubljenih vasi. Pri obrambi sovražnih napadov jugozahodno od Pogrebišča smo v srditih bojih uničili dva sovjetska bataljona. Jugozahodno od mesta so naše čete vrgle klubj trdovratnemu odporu prodrijoče sovražne bojne skupine nazaj. V teh bojih smo uničili samo na področju ene pehotne divizije 31 sovjetskih oklopnikov in 19 topov. V prostoru zahodno od Berdičeva so ostali slabejši napadi Sovjetov brez uspeha. Okrog Sarnega so se tudi včeraj bili boji.

Zahodno od Rečice so naši odredi, zaježivi krajevne vdore, v težkih bojih držali svoje položaje proti na široki fronti z veliko močnejšimi silami napadajočemu sovražniku. V prostoru pri Vitebsku so spodeljeli ponovni prodorni poskusi boljševikov. Sovražnike naredi stoječe čete smo razbili z združenim topniškim ognjem.

Pri bojih v prostoru pri Kirovogradu se je posebno odlikovala brandenburška 3. divizija oklopnikov, ki jo vodi Generalmajor Bayerlein.

V Južni Italiji so se tudi včeraj bili srditi boji zopet v odseku zapadno od Venafra. Vsi sovražni napadi so spodeljeli, deloma smo jih razbili v boju od moža do moža. Krajevni vdor pri Cervaru smo zaježili. V srednjem in vzhodnem odseku fronte ni bilo nobenih bistvenih bojnih dejanj.

Nemška torpedna letala so 10. januarja v mraku napadla nek sovražni konvoj na alžirske obale in pogodila pet ladij s tonzo 32.000 brt. Opazovala so, da se je potopila ena prevozna ladja z 8.000 brt. Verjetno je, da so bile uničene tudi nadaljnje ladje.

Dne 10. januarja v opoldanskih urah in 11. januarja ponoči so britansko-severnoameriški bombniki izvršili zastrahovalne napade na območje Sofije. Po doslej došlih poročilih so sile nemške in bolgarske zračne obrambe sestrelile 13 sovražnih letal, med njimi več štirimotornih bombnikov.

V pretekli noči so posamezna britanska vznemirjevalna letala preletela zapadno in severno ozemlje Reicha.

Prebivalstvo Sardinijske proti posadki

Rim, 14. januarja. Tudi na otoku Sardiniji se opaža vedno na izčajoči odpor prebivalstva proti anglo-ameriški posadki. Kakor poroča rimskega radio, so tam vzlci težkim repreziljam, ki so jih zapretile zasedbene oblasti, množijo po mestih čini sabotaže, medtem ko prebivalstvo na samotnih potih sardinskih gora vedno znova napada prevozne kolone zasedbenih čet na pohod. Tak napad oboroženih domoljubov na mimočni britanski oddelek se je izvršil v okolici Sassarija. Vnela se je srdita bitka, pri kateri je bilo ubitih dva angleška častnika in pet mož.

je dal to od obes povzročevalcev vojne vihre izrecno potrditi. Sedaj ugotavlja to dejstvo amerikanski časopis s pravca cincino brutalnostjo, vitem ko popolnoma suhoporno zabeleži, da bo po konferencah v Kairu in Teheranu izšla Sovjetska Rusija kot vladajoča sila v povojni Evropi. »Time« izoblikuje besedo »Sovjetska Evropa« kot da bi bilo nekaj najbolj samo ob sebi umljivega na svetu, da se izroči boljševizmu v milosti in nemilost ves kontinent.

Izvršitev kazni za krivce italijanskega poloma

18 smrtnih odsodb sodnega dvora v Veroni — Grof Ciano, maršal de Bono, Pareschi, Marinelli in Gottardi ustreljeni

Verona, 14. januarja. Izredno izjemno sodišče za sojenje 19 članov Velikega fašističnega sveta, ki so v seji od 24. do 25. julija preteklega leta podpisali Grandijevu resolucijo proti Duceju in z tem omogočili Badoglijev državni udar ter izdali Duceja in fašizem, je po trdnevnih razpravi v ponedeljek izreklo svojo odsodo. Izmed 19 obtoženih jih je bilo 18 obsojenih na smrt, med njimi 13 v odsotnosti.

Izmed šest navzočih obtožencev je bilo 5 obsojenih na smrt, namreč prejšnji zunanj minister grof Ciano, maršal de Bono, prejšnji minister za kmetstvo Pareschi, prejšnji blagajnik fašistične stranke Marienelli in prejšnji vodja zveze italijanske industrije Gottardi. Prejšnji zvezni minister Cianetti je bil obsojen na 30 let ječe. Dr-

žavni tožilec je bil predlagal »imenu fašistične revolucije v njeni novi republikanski obliki« smrtno kazen za vseh 19 obtožencev.

Odsoda je bila izvršena že v torki do poldne malo 19 uri z ustrelitvijo de Bona, Ciana, Gottardija, Marinellija in Pareschija.

Odobravanje v Italiji

Rim, 14. januarja. Veroneška sodba je udušila v italijanskem javnosti liki bomba. Zadušenje je očvidno. Ze dolgo časa se ni opazilo v Italiji takšne enodružnosti narodnega razpoloženja. Italijani skoraj vseh političnih strank so si edini v tem, da je ta sodba bila potrebna, da se uredi preteklost, ki so jo onečastila dejanja izdajalcev v Velikem svetu.

Izjemno sodišče v Veroni je izreklo trdo, toda pravično sodbo. Zadele je može, ki so iz strahopetnosti in zahrbitnosti zgrabili od zadaj načelnika vlade in stranke Mussolinija, ki je hotel izvesti za obrambo napadene države neobhodno potrebne reforme in mobilizirati vse obrambne moči. Za njihovo nemirno vedenje ni nobenega opravičila; nasprotno kaže vso bedo značaja grofa Ciana in njegovih obtožencev, ce so pred sodiščem trdili, da niso spoznali pomena in dalekosežnost svoje v seji fašističnega Velike-

Zopet je sklenjena obširna pogodba

Ureditev nemško-švedskega blagovnega in plačilnega prometa v 1944. letu

Berlin, 14. januarja. Pogajanja, ki so jih vodile nemške delegacije pod vodstvom ministralnega direktorja dra. Walterja in švedske delegacije pod vodstvom poslanika Haeggloea v Stockholmu o ureditvi nemško-švedskega blagovnega in plačilnega prometa v letu 1944., so se končala 10. januarja 1944. Posrečilo se je zopet doseči obširno pogodbo. Obseg plačilnega prometa, ki bo

slej ko prej potekal v obliki obračunov, se ceni kot v letu 1943. na obeh straneh na skupno okoli 900 milijonov mark. Iz po nacrnu izvršenega odplačila prej dogovorenih industrijskih dolgov se poda po tem obseg blagovnega prometa v letu 1944. Švedska dobavlja zlasti rudo, jeklo, stroje itd., stanicnine, papir in podobno, Nemčija pa premog, koks, trgovsko železo, kemikalije itd.

1940. »The Freemason«, London, dne 20. aprila 1940:

»Če bo naše delo nagrajeno z uspehom, bo vzpostavljen univerzalni mir. Takrat ne bo več nobenega nacionalizma. Osnove prostozidarstva bodo temelji novega svetovnega reda.«

1940. Laguardia, newyorški župan v neki izjavi dne 19. maja 1940:

»To germansko furijo je treba zatreli in, ko pogine, bi bil čas, da jo pokopljajo tako globoko, da ne more vstati v dvajsetih letih, ne v 20 stoletjih.«

Male gospodarske novice

Angleška vlada se silno trudi, da bi dvignila proizvodnjo premoga, javlja iz Zvezne. Po nekem poročilu v »Daily Mail« so sedaj ustanovili izjemno sodišče pri posameznih rudnikih.

Veliko ogorčenje je povzročilo v britanskih krogih neko poročilo neutralnega inozemstva, po katerem je Roosevelt v Teheranu dogovoril gospodarsko pogodbo s Sovjeti.

»Že šest mesecov ni bilo nobenega žita več na javnih trgih v Južni Italiji,« poročajo angleški časopisi iz Neaplja. V najugodnejšem primeru torej lahko izdajajo samo krušne obroke po 125 g. Na črni borzi se sicer dobi kruh naprødaj, toda stane štiridesetkrat normalnih cen.

Pričevanje zlata v Ameriki je v letu 1943.

rabitibacile vrančenega prisada, hoče razširjati slinavko in parkljevko, da ne bi, kar so sami pravili, »zastrupili samo vojske, am-pak cele pokrajine«, in končno priznava ta največji sodobni zločin neoviran pri steklenici viskija, da bi »rad ubil žene in otroke — ali vse civilno prebivalstvo sploh.«

1939. Odvetnik Moro-Giafferi, branilec židovskega morilca Grünspana, je po izbruhu vojne čestital Grünspanu s sledčimi besedami: »Vi ste oddali prve strele v tej vojni!«

1939. Poslanica Vladimirja Jabotinskega predsedniku Moscickemu in Židom z dne 13. septembra 1939: »Anglija si je osvojila ta spor in mi Židje ne bomo nikoli pozabili, da je bila Anglija skozi dolgih dva set let in do najnovejšega časa naš pomočnik v Zionu.«

1939. »Central Blad voor Israëlitien in Nederland«, Amsterdam, 13. september 1939.

Milijoni Židov v Ameriki, Angliji in Franciji, Severni in Južni Ameriki in, da ne pozabimo, v Palestini so odločeni, da dokončajo uničevalno vojno zoper Nemčijo.«

1940. »Daily Herald« prinaša v svoji izdaji št. 7450: »Židje smatrajo to vojno za sveto vojno.« (Jews generally regard this as a holy war.)

1940. »Jüdische Weltwirtschaft«, Jeruzalem, zvezek dne 11. marca 1940.

»Ob koncu vojne bo zopet nastopil momen, ko bomo mi govorili!«

2

in končno so ga ubili s kovaškim kladivom. Se tisto noč se je bil moj očim splazil v Prijedor nazaj. *

Nismo si upali, iti iz hiše, zlasti ko so tolpe vedno češče prihajale v vas. Vzeli so miante fante, jim dali puške in rekli, da se morajo sedaj z njimi bojevati, češ da bodo Nemci kmalu prodirali, in potem bi nastal, če jih ne bi zadržali, strašen konec za vse, ker so tolpe tako dobro sprejeli in jih oskrbovali.

Mnogi fantje so šli z njimi, dva ali trije so zbežali. Bogatejši so morali oddajati moko, rakijo, koruž, ječenje in platno. Revnješi so morali, če niso hoteli ničesar dati, prijeti za puško. Vežbali so se v gorovju v strelijanju in bojevanju.

Bilo je pa tudi več žen med njimi, ki so prihajale v vas in pozivale dekle in kmetice, naj se združijo z njimi. Nekaj dekle, ki so jih pregovorile, je moralno iti v Prijedor in tam nakupiti tobak, vosek, pisemski papir, petrolej, sol in opanke. Dali so jim s seboj denarja, dekleta so v resnicu prinesle vse iz mesta, in tolpe so to odpeljale v gorovje. Ker se je pa njihovo krdelo polagoma zelo pomnožilo, jim je nedostajalo zlasti petroleja, zdravil in tobaka. Vrh tega se je vedno bolj slišalo, da bodo Nemci sedaj prav kmalu odkorakali iz Banjaluke proti gorovju, zlasti, ker so se pota v maju posušila in je svet postal hoden. Tu so tolpe sklenile, da se polaste mesta, iz katerega so jim vedno manj dovoljali tistih reči, ki so jih potrebovali življensko nujno za svoj nadaljnji obstoj.

Dne 15. maja 1942. so tolpe pozno v noč odkorakale v velikih gručah iz gorovja in se proti polnoči zbrali na poljih okrog prijedorških hiš. Proti eni so pričeli jurišati. Straže hrvatskega vojaštva, ki je imelo ščitni Prijedor, so se branile obupno in živilo. Več ur je valoval nočni boj, vitem ko se je prebivalstvo, vse prestrašeno skrilo v klečih in hlevih in so mnogi tudi poskušali, priti za vrtovi na planu.

ZRCALO ČASA

Kakor poročajo iz Alžira, je zahteval glavar komunistov Marty, ki je velikega pomena v Severni Afriki, v nekem govoru, da se mora v Španiji zopet začeti državljanska vojna, da tudi pomaga komunistom do zmage.

17.000 delavcev Crampove ladjedelnice v Philadelphia je začelo stavkati, kakor poroča londonski list »Daily Express« iz New Yorka. Stavkujoči delavci hočejo začeti z delom šele takrat, če bo ladjedelnica postavljena pod pomorsko upravo.

O vojaškem položaju piše vojaški sotrudnik madridskega časopisa »Hoja del Lunes«. Nemško vodstvo je občudovanja vredno znalo preprečiti obkoljevalne poskuse sovjetskih armad. Nemška taktika elastične obrambe se spreminja v vsakem primeru in se nikdar ne ponavlja. Vojska veda ima pri tem svoje najlepše uspehe.

»Novo Vreme« piše: Trdovratni Stalin po Žilja stotisoč v smrt, toda nobena izmed njegovih zimskih, pomladanskih ali jesenskih ofenziv doslej ni dosegla postavljene cilja. V teku te vojne je pograbil operativne ideje Nemcov, toda trdovratnost in trdoglavost še ne nadomeščata strategičnega tanta.

V zvezi z novimi pogojenji med Angleži in Zidi glede Palestine je omembe vredno, da je po nekem poročilu iz Kaira zopet doblilo 34.000 židovskih izseljencev iz Jugovzhodne Evrope dovoljenje za vselitev.

Britanski veleposlanik v Ankari je dal osebju svojega veleposlanstva navodilo, naj zavrača poskuse ankarskih Italijanov badoglijancev v Ankari, da bi dobili z njimi družabne stike in naj ne odgovarja na nje ter se po možnosti izogiba takšnega občevanja.

»Zelo zaskrbljeni gledajo severnoameriški starši proti Evropi«, tako pravi severnoameriški dopisnik lista »Daily Herald«, kajti sedaj jim je postal jasno, da bosta tam v tem letu morala umriti eden ali dva milijona njihovih sinov. Sedaj opazijo, da njihova država ni prevzela samo kakšne teoretične obveznosti.

Ogrski časopis »Az Ország« poroča iz Lizbone o sovjetsko-britansko-ameriških načrtih glede povojnega izropanja Evrope in zlasti Nemčije ter piše k temu: »Sovjeti zahtevajo zase industrijo vse Evrope in bi radi preoblikovali kontinent v trgu s sužnji.«

nazadovala na 62 odstotkov, tako poroča rušarski urad.

V Washingtonu kakor v Londonu zelo zaskrbljeni opazujejo nevzdržno nazadovanje ameriškega in angleškega pridobivanja premoga. V Angliji znaša zguba pri kopanju 1943. leta 12 milijonov ton. V Ameriki so v preteklem letu porabili 620 milijonov ton premoga, dejansko so pa izkopali le 590 milijonov, tako da so morali močno načeti skidšča zalog.

Socialnopolični obzornik

Pripadnikom imperija se godi slabše kot Angležem. Značilna poteza angleške sebičnosti in angleške nevhvalnosti je dejstvo, da je družinska podpora za vojake z Malte nižja, kot pa za Angleže in da so doklade za otroke angleških vojakov celo dvakrat tako visoke. To nepravilnost je razkril predsednik malteške občine v Aleksandriji v Egiptu dr. Paris.

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerei Kärnten GmbH, Klagenfurt. — Verlagsleiter: Dr. Emil Heitlan. — Hauptgeschäftsführer: Friedrich Horstmann. Zurzeit ist Anzeigenleiter Nr. 1 gültig.

Sele ko se je popolnoma zdanilo, so mogle prve skupine tolp vdreti v ulice, toda silna obramba jih je vedno znova zadržala ali vrnila nazaj. Proti četrti uri popoldne je bilo vse mesto v roki tolp. Samo veliko oskrbovalno skladisčje se je bojevalo še nadalje do poznega večera.

Tolpe so vdrile v hiše in znosile vse skupaj, kar je moglo služiti in biti koristno. Zivila in pijača so načožili na veliko vozov in odpeljali v gore. Več dni so se vozili težki tovori po cestah navzgor v Kozaro, kjer so vse shranili v taborskih.

Nato so poiskali Hrvate, ki so se bili poskrbili po svojih hišah, in jih spravili v zapore. Tolpe so obstajale iz samih pravoslavnih, in zato so lovile samo katolike in mošleme. Njihov kolovodja se je imenoval Soša; imel je srce dihurja, tako krvoločen je bil, in roke kakšnega medvedja. Njegovi ljubici je bilo takrat ime Neja. Oblaćena je bila takrat v citronastorumeno obliko in imela veliko govorov, v katerih je pozivala žene, naj gredo s tolpami, češ da je samo pri njih svoboda žen.

Med tistimi, ki so jih našli, se je nahajala tudi Andjelka Saričeva, dvajsetletno dekle, okrožna voditeljica mladine ustašev, njo so spravili v zapore. Živi so ji vrezali črko »U« na obe dlani, potem na obe grudi in končno na čelo.

Nek bandit je je vsakikrat vprašal: »Zakaj je bilo to?« Odgovorila je s snežnobelimi ustnicami in popolnoma mirno za vsako posamezno črko, in sicer za prvo: »To je za slavnega Poglavnika. Za drugo črko: »Za ponosno hrvatsko državo, ki je vstala po tisoč letih.« Za tretjo črko: »Za zmago fašizma in nacionalizmiza, ki je naperjen samo proti komunistom in njegovim sotrudnikom.« Za četrto črko: »Za Führerja Reicha in njegovo zmago.« Za peto črko: »To je za mojo mladost! Nič mi ni žal za njo. Kot Hrvatica grem na drugi svet. Nato je bandit prekel naročje njene matera, ki jo je posodil, in jo ubil.« Delo prihodnjih

Ustoda kmetice Milke Martonove

SPISAL KRIEGSBERICHTER KARL OTTO ZOTTMANN - COPYRIGHT BY DEUTSCHER VERLAG, BERLIN

Takšno je bilo besedišče, dokler ni moj očim vstal in odšel. Tu so rekli, da bo že še slišal o njih. In kmetom so govorili, da jim morajo pomagati s koruso in platom, ker branijo svobodo, in nihče naj se ne izklici. Rekli so, da jih je sedaj že nad 1000 s puškami v gorovju in da pridejo še novi k njim. Tu so se kmetje prestrašili in obljubili, da bodo pripravili moko, rakijo in srajce, naj le pridejo po to.

*

Drugi dan je odšel moj očim v Prijedor in rekel, da si mora tam kupiti kovačnico, ker da mu tukaj ni več obstanka. Ko se je zmrzl, smo slišali prihajati trop moških, ki so obšli pred našo hišo in udarjali na vrata dvorišča. Tresli smo se od strahu in kovački pomočnik je šel ven, da pogleda. Bili so že na dvorišču in ubili našega psa. Tu je vzel naš kovački pomočnik krepelj v roke in mlatil po njih. Bilo jih je pa toliko, da so ga premagali, zvlekli v kovačnico in vplili, da ga bodo žgali, ker jih je bil tepel. Tu smo pa zbežali v noč in tekli v sosedno vas, kjer je stanovala sestra mojega očima; njo smo prosili, naj nas vzame pod streho. Storila je to, in ko smo prepoznavali skozi okno, smo videli jasen sil ognja, ki je svetil iz naše vasi. Zažgali so kovačnico. Nato smo slišali strele in bili popolnoma prestrašeni, ker smo mislili, da nas bodo iskal. Toda naposled je postalih tih, in proti jutru smo bili zaspali na svojih stolih, ker se nismo upali iti v posteljo.

Proti večeru je prišlo veliko krdelo obroženih mož iz gorovja v vas, v kateri smo bili mi. Nosili so rdečo zastavo pri sebi in na čelu sta vedela dva moža, ki sta igrala na dudo. Na vaši cesti so obstali in klicali, naj pridejo vsi ljudje ven, da jim bodo nekaj povedali. Tu so prišli ljudje ven in pristopili. Ostala sem zgoraj pri eknu in sem

Bisher 136 Abschüsse bei dem Vorstoßversuch feindlicher Terrorgeschwader nach Mitteldeutschland

Der schwürzeste Tag der USA-Luftgangster

Einzigerlicher Erfolg der deutschen Luftverteidigungskräfte - Den Angreifern verschlägt es die Sprache

Berlin, 14. Jänner. In der einzigartigen Luftschlacht vom 11. Jänner — die in der ganzen bisherigen Geschichte des Luftkrieges ihresgleichen sucht — haben die Amerikaner mehr als jene 136 wertvollen Flugzeuge eingebüßt, deren Trümmer bisher von deutschen Suchkommandos mit Sicherheit festgestellt wurden; auch die neuen Hoffnungen des Gegners auf eine Intensivierung ihrer Tagesangriffe gegen Herzgebiete des Reiches haben ohne Frage einen entscheidenden Stoß erhalten.

Das vorgesehene große Terrorprogramm das noch an der Jahreswende von amtlicher USA-Seite mit bedeutsamem Nachdruck angekündigt werden war, durfte damit durch die ungeheure Abwehrkraft unserer Luftverteidigungskräfte schon in den ersten Jännertagen des neuen Jahres wesentlich erschüttert werden und aus dem Tritt gekommen sein; denn die amerikanischen Bomberverbände haben bei ihrem verunglückten Vorstoßversuch nach Mitteldeutschland diesmal noch höhere Verluste hinnehmen müssen als an dem denkwürdigen Tage von Schweinfurt, der im August des vergangenen Jahres die gesamten Einsatzpläne der USA-Luftwaffe — nach eigenen amerikanischen Eingeständnissen — für lange Zeit über den Haufen warf.

Schon vor dem Festland gepackt

Durch den starken Einsatz eskortierender Jagdgeschwader glaubten sich die amerikanischen Bomberverbände wohl zu einem neuen Vorstoßversuch nach Innerdeutschland hinreichend gerüstet. Außer den Thunderbolt- und Lightning-Jägertypen werden amerikanische Langstreckenjäger erwähnt, die bei diesem Angriff zum erstenmal zum Schutze der Bomberverbände aufgetreten waren. Aber selbst diese bedeutenden Schutz- und Vorsichtsmaßnahmen konnten einen überragenden Erfolg der deutschen Luftverteidigungskräfte nicht verhindern. Schon auf dem Anflug wurden die amerikanischen Geschwader vor Erreichen der Reichsgrenze von deutschen Jagd- und Zerstörergeschwadern gepackt.

Die gesamte erste Welle der Angreifer, die aus etwa 100 Bombern bestand, kam überhaupt nicht bis in die Nähe des beabsichtigten Zielgebietes. Schon im westdeutschen Grenzgebiet sah sich dieser Verband zum geschlossenen Bombenabwurf gezwungen, ehe er nach schweren Verlusten abraste. Die nachfolgenden Wellen wurden fortlaufend bekämpft. Sie hatten nicht nur schwere Sperrfeuerzonen der deutschen Flak zu durchfliegen, sondern wurden ununterbrochen von unseren tapferen Jagdgeschwadern angegriffen zermürbt, aufgesprengt und dezimiert. In Luftgefechten, die insgesamt etwa drei Stunden dauerten, stürzten immer wieder amerikanische Bomber brennend zu Boden. Durch diese hervorragenden Abwehrleistungen wurde der Angriff in seiner geschlossenen Wirkung vereitelt. Neben 12 amerikanischen Jagdflugzeugen blieben nach den bisherigen Ermittlungen 124 viermotorige Bomber auf der Strecke. Die amerikanischen Luftwaffenverbände

Über Rabaul 142 Maschinen abgeschossen

Tokio, 14. Jänner. Die feindliche Luftwaffe flog vom 1. bis 9. Jänner mit 586 Maschinen über Rabaul ein. Von diesen wurden 142 abgeschossen gegenüber einem Verlust von nur 14 japanischen Flugzeugen.

Einheiten der japanischen Marineluftwaffe griffen am 9. Jänner die Insel Makin an und belegten die Bodenanlagen des Feindes mit schweren Bomben. Die Japaner hatten keinerlei Verluste.

Berichte aus dem Hauptquartier General MacArthurs besagen, daß die alliierten Truppen auf Neubritannien und Neu-Guinea durch die heftigen Gegenangriffe der Japaner sehr zu leiden haben. Der Vormarsch auf der Insel Huon ist durch den japanischen Widerstand völlig zum Stillstand gekommen.

In England haben damit im Laufe weniger Stunden rund 1250 Mann ihres fliegenden Personals eingebüßt

Katastrophe von Schweinfurt überboten

Dieser Erfolg vom 11. Jänner läßt sich nur mit der Abschluß-Katastrophe von Schweinfurt vom 17. August 1943 vergleichen. Damals waren die Amerikaner zum erstenmal mit einem stärkeren Verbund von etwa 300 viermotorigen Maschinen in den süddeutschen Raum vorgestossen. In erbitterten Luftkämpfen wurden dabei in wenigen Stunden weit über 100 amerikanische Bomber von unseren Jagdgeschwadern abgeschossen. Auf den Abflugwegen erhöhten sich diese amerikanischen Verlustzahlen noch weiter. Zwei Monate vergingen danach, bis die Amerikaner sich wieder kräftig genug für ähnliche Unternehmungen glaubten. Aber auch in den ersten Oktobertagen des Jahres 1943 mußten sie ihre Anstrengungen mit ungewöhnlichen Verlusten bezahlen. An drei aufeinanderfolgenden Tagen griffen sie damals Grenzbezirke an der Deutschen Bucht des Ostseegebietes und den Raum von Münster an. 160 USA-Bomber und 1500 Mann ihres fliegenden Personals büßten sie dabei ein. Die Ergebnisse der Luftschlacht vom 11. Jänner übertreffen alle diese Zahlen. Sie sind einmalig und beweisen daß die deutsche Luftverteidigung in den vergangenen Monaten ihre Schlagkraft noch weiter erhöht hat und daß die Tagesvorstöße nach Innerdeutschland von nun an bei einigermaßen normalen Wetterbedingungen stets zu Katastrophen-tagen für die Angreifer gestaltet werden.

Gefürchtete deutsche Abwehr

Bemerkenswerte feindliche Komplimente und Besorgnisse über die stetige Verstärkung der deutschen Luftverteidigungskräfte

Berlin, 14. Jänner. In zwei Merkmalen der Terrorangriffe drückte sich in jüngster Zeit unverkennbar der Respekt aus, den die deutschen Luftverteidigungskräfte dem Gegner eingebläßt hatten: in der konsequenten Flucht der Feindbomber in das schlechte Wetter und in der Wahl „krummer Wege“ bei der Durchführung ihrer Terrorüberfälle. Terrorbombardements unter normalen Witterungsverhältnissen — oder gar in mondhellem, wolkenlosen Nächten —, ebenso wie die gradlinigen, nur auf ein Ziel gerichteten Angriffe von einst sind heute völlig in den Hintergrund getreten. Dafür versucht der Gegner jetzt, durch einseitige Bevorzugung von Schlechtwetteraktionen und einer Fülle begleitender Scheinangriffe und Täuschungsmanöver seine ständig angestiegenen Verlustquoten nach Möglichkeit zu drosseln.

Allein dieser Tatbestand kann als eine Bestätigung dafür gelten, daß im erbitterten Zweikampf zwischen den britisch-amerikanischen Bombern und den deutschen Tag- und Nachtjägern eine wichtige Runde zu Gunsten unserer Abwehrkräfte ausgegangen ist: Der Feind muß seine bisherigen bequemeren Methoden als gescheitert betrachten. Zu dieser neuen Phase des Luftkrieges über Westeuropa lagen in den letzten Tagen einige Stimmen aus London vor die Überraschung und viele Komplimente für die zahlenmäßige Stärke der qualitative Schlagkraft der deutschen Luftverteidigungskräfte enthielten. In ihrer Gesamtheit zeigten diese Betrachtungen aus britischer Quelle eine spürbare Nachdenklichkeit vor der Schwere der bevorstehenden Auseinandersetzungen, und sie waren überdies eine Bestätigung dafür, daß man in London und Washington wieder einmal die deutsche Abwehrkraft in entscheidendem Maße unterschätzt hatte.

Diese neue Londoner Einstellung zu den Problemen des Luftkrieges wird vor allem in einem Bericht des britischen „Svenska Dagbladet“ — Korrespondenten deutlich. Darin heißt es u. a.: „In englischen luftmilitärischen Kreisen wird darauf hingewiesen, daß man alle Veranlassung habe, wachsam die starke Erhöhung der deutschen Erzeugung von Jagdflugzeugen zu beobachten. Diese Produktion sei so stark, daß die alliierten Bomberflotten vielleicht nur noch eine begrenzte Zeit zu ihrer Verfügung haben, um ihre wichtige Aufgabe zu Ende zu führen.“ Es sei bezeichnend, so fährt dieser Bericht aus der englischen Hauptstadt fort, daß die deutsche Luftwaffe die Stärke ihrer Jagdflugzeugverbände gegen den Westen habe verdoppeln können. Das bedeutet, daß die alliierten Bomberflotten mit einem ständig sich steigernden deutschen Widerstand im Laufe des Jahres 1944 zu rechnen hätten.

Zu ähnlichen Feststellungen kommt Frederick Tom-

linson, der Luftwaffenkorrespondent des britischen Blattes „Sunday Observer“. Seiner Schätzung nach dürfte die Produktion von Jagdflugzeugen in Deutschland im Jahre 1944 viermal größer sein als 1942. Auch er stellt fest, daß die Zahl der deutschen Jäger sich in der letzten Zeit vervielfacht habe. Schließlich gab auch noch der Londoner Korrespondent der spanischen Zeitung „Yo“ in einem Bericht die englische Meinung wieder, daß „Deutschland auf dem Gebiet der Jagdflugzeuge und der Luftverteidigung stärker ist als seine Gegner.“ Eine zuständige britische Persönlichkeit habe erst kürzlich erklärt, daß die deutsche Luftverteidigung so hervorragend sei wie nie zuvor.

Wenn man sich erinnert daß noch vor ganz kurzer Zeit anglo-amerikanische Berichte von einer ins Auge gefassten, völligen „Zerbombung“ aller deutschen Flugzeugproduktionen und von einer bevorstehenden Niederkämpfung der deutschen Luftverteidigungskräfte sprachen, dann wird ersichtlich, um wie viel

kleinlauter und realistischer heute London und Washington unter dem Druck der stetig ansteigenden deutschen Abwehrerfolge geworden sind. Wir in Deutschland neigen im fünften Kriegsjahr nicht mehr zu wortlautem Optimismus, aber wir finden durch diese von London eingestandene Entwicklung doch das Führerwort bestätigt, daß auch der Bombenterror unserer westlichen Gegner eines Tages endgültig gebrochen werden wird.

1950 Hungertote in einer Woche

Genf, 14. Jänner. Die Zahl der Bettler in Bengal habe nachgelassen, meldet die amerikanische Zeitschrift „News Week“. Der Grund sei, daß Tausende der Armuten vom Hunger geschwächt seien und sich nicht mehr in die Straßen der Stadt schleppen könnten. Mittellose Kulis und indische Bauern aus den Dörfern der Umgebung brächen auf den staubigen Landstraßen zusammen. In Kalkutta sei die Zahl der am Hungertod in den Krankenhäusern Gestorbenen auf 1950 in einer einzigen Woche gestiegen.

Glanzvolle Neujahrsparade in Tokio

Tokio, 14. Jänner. Unter dem Oberbefehl des Generals Doihara fand auf dem bekannten Tokioter Truppenübungsplatz Yoyogi die traditionelle Neujahrsparade statt. Schon in frühen Morgenstunden hatten ausgedehnte Formationen verschiedenster Waffengattungen Aufstellung genommen, und zwar in erster Linie motorisierte Einheiten. In der Uniform eines Großfeldmarschalls wohnte der Tenno der Parade bei. Dem militärischen Schauspiel wohnten führende Persönlichkeiten der Wehrmacht und der Regierung, an der Spitze Ministerpräsident General Tojo und die Waffenattachés der verbündeten und befreundeten Staaten bei. Die Bevölkerung umsäumte zu Zehntausenden das Paradedorf und die Anmarschstraßen. Den Höhepunkt der Parade bildete eine geschlossene Formation von 750 Bombern und Jägern. Auf dem berühmten Schimmel Hatsuyuki nahm der Tenno, die einzelnen Formationen mit dem militärischen Gruß ehrend, die Parade ab. Das besondere Interessante der Zuschauer fanden neben den eindrucksvollen Demonstrationen der Luftwaffe vor allem die modernen Waffen, wie Panzer, Flak und schwere Artillerie.

Sowjetische Befreiung bedeutet Tyrannie

Vichy, 14. Jänner. Die sowjetischen Vorschläge über die künftigen polnischen Grenzen werden in der Presse der französischen Südzone als Sensation des Tages aufgemacht. Das Regierungsblatt „Moniteur“ erklärt hierzu u. a.: Dieser sowjetische Schritt und die Haltung der Anglo-Amerikaner beleuchten von neuem in einzigartiger Weise die Aktion der sogenannten Befreier, die nicht gekommen seien, um den Eigentümern ihre Güter zurückzugeben, sondern um sich ihrer zu bemächtigen und sie zu annexieren. Das sowjetische Ziel sei somit klar, die Völker, die sie „befreiten“, unter ihre Tyrannie zu bringen. Welche Folgen sich für Frankreich daraus ergeben, liege auf der Hand. Auch die übrigen Blätter, sofern sie dazu Stellung nahmen, vertreten die gleichen Gedanken.

Unverblümte imperialistische Ziele Stalins

Ein „Sowjet-Polen“ proklamiert — Verrat Londons an Polen eindeutig festgestellt

Berlin, 14. Jänner. Die sowjetische Regierung hat über ihre amtliche Nachrichtenagentur Taft ein Kommuniqué verbreiten lassen, mit dem der Kreml in unverblümter Offenheit seine imperialistischen Ziele darlegt und ein Sowjet-Polen proklamiert. Stalin weist hiermit eine kürzliche Erklärung der polnischen Emigrantenregierung über die sowjetisch-polnischen Beziehungen in die Schranken.

Um jeden weiteren Ehrgeiz der Londoner Polen im Keim zu ersticken, läßt Stalin in dieser Verlautbarung erklären, daß es die sowjetische Verfassung gewesen sei, die die sowjetisch-polnische Grenze in Übereinstimmung mit dem Willen der Bevölkerung der westlichen Ukraine und des westlichen Teiles von Weißrussland, „wie es in der im Jahre 1939“ auf breiter demokratischer Grundlage durchgeföhrten „Volksabstimmung“ zum Ausdruck gekommen sei, festgesetzt hat. Mit dieser in echt bolschewistischer Hintergrundigkeit ausgespielten demokratischen Karte wird nicht nur die Erinnerung an die sogenannten „Volksabstimmungen“ bolschewistischer Art in den baltischen Ländern wachgerufen, sondern zugleich jeder Zweifel angelsächsischer Betrachter in die Gültigkeit des erwähnten Annexionakte beschränkt.

Stalin klärt die Polen weiterhin darüber auf, daß ihr Beitritt zum sowjetisch-tschecho-slowakischen Abkommen einer Freundschaft mit der Sowjetunion sehr gute Dienste leisten würde. Der Benesch-Pakt mit Stalin hatte bekanntlich der Bolschewisierung dieses Territoriums, über das zu verhandeln Benesch so wenig ermächtigt sein konnte, wie es den Kreml gewaltigen jemals gelingen wird, ihre Pläne in die Tat umzusetzen, auf vertraulichem Wege Tor und Tür geöffnet. Um dem Londoner polnischen Emigrantenklüngel zu demonstrieren, daß er auf ihre Verhandlungsbereitschaft überhaupt nicht angewiesen ist, verweist er auf die Union der bolschewistischen Polen in Sowjetrußland, mit der der Kreml und die Sowjetarmee bereits Erfahrungen gemacht hätten und die bereits „Ihre glorreiche Mission“ im Kampf für die „Befreiung Polens“ erfüllten.

Die Taft-Erklärung verhindert schließlich alle weiteren Kombinationen über die künftige Ostgrenze Polens, indem sie runderheraus die Feststellung trifft, daß die „Wiedergeburt Polens“ nicht durch Besetzung der Ukraine und weißrussischen Gebiete zu erfolgen habe, sondern durch Angliederung von Gebieten im Westen, nämlich Ostpreußen und Schlesien.

Dieser routinierte von Stalin inszenierte Theaterdrama beweist erneut, daß der Bolschewismus kein anderes Ziel hat, als das einer Unterwerfung Europas. Es geht Moskau nicht

um die Verrückung von Grenzen, sondern um die Schaffung von abhängigen Staatsgebilden, wie sie im Benesch-Pakt propagiert wurden und die nach dem Muster der baltischen Staaten in jedem Fall zur Bildung von Sowjetkolonien führt. Indem Stalin die Polen auf eine Ausweitung ihrer Westgrenzen auf Ostpreußen und Schlesien vertröstet, folgt er der alten britischen „Gepflogenheit, in großzügiger Weise Gebiete zu verteilen, die er weder besitzt noch jemals besitzen wird.“

Polen erhält damit von Stalin im Rahmen der bolschewistischen Kolonialisierungspläne für Europa die Rolle eines strategischen Vorfeldes der Sowjetarmee gegen den Westen und eines Vasallenstaates der Sowjetunion nach dem früheren Beispiel Litauens, Lettlands und Estlands zudiktirt. Zugleich wird aber der Verrat der Londoner Regierung an ihrem Bundesgenossen, für dessen gebietsmäßige Integrität England im Jahre 1939 angeblich in den Krieg gegen Deutschland zog, durch diesen Gesamtorgang in aller Eindeutigkeit offenbart. Dem Foreign Office bleibt heute keine andere Möglichkeit, als das zu tun, was Stalin von ihm verlangt: nämlich, sich als Führer der imperialistischen Forderungen des Kremls zu bescheiden.

Der bolivianische Dokumentenskandal

Buenos Aires, 14. Jänner. Nach Meldungen aus Montevideo bereitet die dortige bolivianische Gesandtschaft eine Note an den interamerikanischen politischen Verteidigungsausschuß vor, die sensationelle Angaben über Dokumentenfälschungen enthalten soll. Hierach hätten einige der neuen Regierung in La Paz feindliche Elemente den Vereinigten Staaten gefälschte Unterlagen über die Hintergründe des Umsturzes zugespielt.

Bekanntlich wurde zur Regierungszeit des abgesetzten Präsidenten Penaranda ein gefälschter Briefwechsel zwischen dem bolivianischen Militärattaché in Berlin, Belmonte, und dem früheren deutschen Gesandten Ernst Wendler, der sogenannte Belmonte-Brief, veröffentlicht.

Im gleichen Zusammenhang wird auf eine kurze Erklärung des bolivianischen Außenministers Tamayo hingewiesen, wonach man im Ausland versuche, Beweise dafür herzustellen, daß ausländische Einflüsse bei der Revolution in Bolivien eine Rolle gespielt haben, wie es der USA-Außenminister Cordell Hull behauptet hätte.

Ausscheiden! Aufheben!

Deutsch methodisch und praktisch

243. STUNDE.

Man sagt:

1. Wir werden die Sache im Einvernehmen regeln. — To stvar bomo sporazumno uredili.
2. Stören Sie nicht in einem fort! — Ne motite venomer!
3. Er ist auf einem Auge blind. — Na eno oko je slep.
4. Gehn Sie viel auf Reisen? — Ali mnogo potujete?
5. Ich gehe morgen auf Urlaub. — Jutri grem na dopust.
6. Wir werden ihn auf die Probe stellen. — Preizkušili ga bomo.
7. Hier steht viel auf dem Spiele. — Tu je veliko na prevesic, ne nevarost!
8. Bitte gehen Sie auf mein Kind acht. — Prosím, pazite na mojega otroka.
9. Ich kam auf einen guten Gedanken. — Nakaj dohrega mi je prišlo na misel.
10. Auf diesen Menschen kann man sich verlassen. — Na tegu cloveka se lahko zanesemo.
11. Auf Wunsch schicken wir Ihnen... — Po zelji vam posljemo...
12. Ich erkannte ihn auf den ersten Blick. — Nu prvi pogled sem ga sposnal.
13. Aus welchem Grunde (weshalb, warum?) — Zakaj (čemu)?
14. Er zittert vor Angst. — Od strahu se trese.
15. Ich warne Sie vor diesem Menschen. — Pred tem clovekom vas svarim.
16. Bei meiner Ankunft regnete es. — Ob mojem prihodu je deževalo.
17. Bei dieser Gelegenheit will ich Ihnen sagen. — Pri tej prilici vam povem.
18. Bei diesem Wetter bleibe ich zu Hause. — Ob takem vremenu ostanem doma.

Tako se je končala Jugoslavija

Spisal Danilo Gregorić | Izvir: 1943 by Wilhelm Goldmann Verlag in Leipzig | 32

»Storite, kar vam je bilo ukazano, sem odvrali hladno. V notranosti sem bil popolnoma raznuden proti vsemu, kar bi se sedaj zgodilo. Delo, ki sem ga smatral za svojo življensko nalogo, je bilo uničeno. Vse drugo je bilo brezponembeno.«

Nek stražnik me je spremjal do vodje politične policije. In spomina sem se spomnil, ko sva šla skozi ozke hodnike, od kod poznam moža v letalski uniformi. Videl sem ga bil nekaj dni preje v nemškem poslanstvu, pri predavanju nekega nemškega admiralja o pomorski vojni v Atlantiku; k tej prireditvi so povabili številno mož od politike tiska in vojske. Takrat je nosil okrog vrata privezan red nemškega orla na rdečem traku, z veliko pazljivostjo poslušal predavanje in izružal živahnino odobravanje. Sedaj je izvrševal službo policijskega prefekta pri prevratni vladi.

Vodja politične policije je bil moj star znane. On je bil tisti, ki je takrat vodil preiskavo glede brošure o grobarjih in ki seveda ničesar ni bil našel. In pozneje enkrat sem se sprij z njim zaradi tega, ker je brez vzroka dal zapreti nekega sotrudnika naše založbe.

Z značilnim smehljam je stopil izza svoje mize.

»Naročeno mi je, da vas zaprem«, je rekel in me porogljivo pogledal.

Mirno sem mu pogledal v obraz.

»S tem storite samo svojo dolžnost.«

Dal me je odvesti. V neki malo sobi, v kateri je velik radioaparat v srbskem jeziku prenasel ognjevitno hujskajoči govor londonske radioddajne postaje, so me preiskali in mi odvezeli vse moje redi, razen robca. Iz drugih sob so prišli policijski agentje in mali uradniki. Med njimi nekaj mladih častnikov, da bi me ogledali. Misili sem, da me bodo prostaško psovili, ker sem pri nekaterih izmed uradnikov opazil, da imajo v gumbnici malo britanske zastave. Toda nič takega se ni zgodilo. Ogledovali so me kakor divjo zver, ki so jo ravnotak ujeli.

Po strmih stopnicah so me zapeljali navzgor v šesto nadstropje, v podstrešje. Pred nekim durmi smo se ustavili. Uradnik, ki me je spremjal, je dvakrat potkal na umazana vrata. Od znotraj so odprli. Teman hodnik, ki ga je borno razsvetljevala slaba žarnica viseca na žici s stropa. Nekaj orožnjikov je sedelo pri mizi. Uradnik me je peljal mimo njih. Videl sem, da se je veliko duri odpiral na hodnik. Ena izmed njih je odpril moj spremjevalec. Na njej je bila šesta številka. Vstopil sem. Nekaj postav se je obrnilo k vratom, ko so bila odprta. Čeprav so deloma pri zidu, deloma so ležali na samih lesenihi tleh, deloma so stali sredi malega prostora.

»Oh, lej ga no!« sem zaslišal nek znan glas. »Tudi vi ste tukaj!«

Ozrl sem se v ozkem prostoru. In tu sem videl tega, ki me je bil pozdravil. Bil je odločni brezkompromisni vodja narodnih dijakov. Več in močan. Širokopječ, je pristopil k meni in mi ponudil svojo široko šapo. Prisrčno sem ga pozdravil. In tu sem videl tudi ostale. Bil je med njimi tudi moj blvši tajnik, potem nek znani publicist, vodja narodnih delavskih društev in njegov namestnik ter se nekaj zasebnikov.

Vsi so me povraševali, kakšno je mesto. Po njej so prišli že čisto zarana, ko so bili še v postelji, in jih zaprli. Ves dopoldan so jih držali v neki veliki sobi v kleti, kjer so stali z obrazom obrnjeni proti steni, med tem ko so za njimi korakali gor in dol policijski uradniki s pištoljami v rokah. Dali so jim razumeti, da bodo ustreljeni takoj v tem prostoru. In vedno, če so se vrata odprla, so misili, da je že konec. Popoldan so jih potem spravili gor

in jih stlačili v ozko celico. Ta tortura je bila meni hvala Bogu prihranjena.

Vrata celice so se še enkrat odprla. Pojavil se je policijski komisar in nas ločil. Z menoj je ostal v celici samo še publicist Kluić. Vsi drugi so bili porazdeljeni v druge celice. Zoper so se zaprla vrata. In sedaj sem bil sam s svojim tovarišem, s katerim sem moral deliti celico.

1,30 metrov širok, 3 metre dolg je bil prostor, v katerem sem sedaj prebival. Razen tega, stropa in malega težko zamrženega okna nisi mogel ničesar videti.

In vendar sem spal ponoči, četudi je bila celica popolnoma razsvetljena, celih 12 ur na golih tleh v polni obliki. Ogromni živčni napor dneva se je bil uveljavil.

Dvanajsto poglavje

»Novi« može zborujejo

V veliki delovni sobi šefa generalnega štaba je sedeł Šimović. Bila je četrta ura zjutraj. Zraven njega, v globokem naslanjanju, Mirković. Počasi so prihajali, drug za drugim, politiki, ki so po njem poslali. Nekateri veseli in polni zaupanja — namreč tisti, ki so bili poslani o zaroti. Drugi nervozni in prestrašeni — tisti, ki o zaroti niso bili vedeli ničesar.

Bil je Šimović v Kneževiču sta bila tudi tukaj, pozdravljala prislice, jih spremlja k Šimoviću, ki je, stoječ za svojo pisalno mizo, podajal roke. Iz sosedne sobe se je slišal glas generala Ilića. Kričal je glasno v telefon:

»Torej ste dobro razumeli: kralj je prevzel oblast. General Šimović je ministrski predsednik. Jaz sem postavljen za vojnega ministra. Vi boste pričakovali kraljevega namestnika vse srbske skupine.«

Razpravljanje o sestavi in programu nove vlade

Razgovor je trajal še nekoliko časa. Hrvatje so vztrajali pri tem, da morajo najprej govoriti s svojim vodjem Mačkom in potem s kraljevim namestnikom. Prej ne morejo izjaviti svojega stališča. Šimović jih je spremil v sedno sobo in jih pustil tam same, do vzpostavitve telefonske zveze z Zagrebom.

Komaj se je Šimović usedel, že se je pojavil pobočnik in javil, da so Cvetkovića pripeljali v generalni štab.

»No, vidite, ljubi gospod Cvetković, saj sem vam vendar zmirjal rekel, da bo prišlo do tege«, je pozdravil Šimović vstopivšega.

»Kaj naj vse to pomeni?«

Šimović si je mel roke in smehljač se prispolil bliže k Cvetkoviću.

»Mladi častniki, dragi moj, mladi častniki. Tu vidite, kaj so ti ljudje storili. Ti pač nočerjeno tako mislite, kakor ste to v hoteli. Imajo pač jasno glavo in pogumno srce, ti mladencice. Cvetković se je bil usedel.

»In jaz mislim, da je najbolje, da spišete tukaj svojo demisijo, dragi moj gospod Cvetković, je rekel Šimović in predložil Cvetkoviću list papirja. »Pišite lepo kralju, da polozite v njegove roke demisijo svojega celokupnega kabinetra. Jaz bom že potreben storil, da bo demisija tudi sprejet.«

Cvetković je gledal generala, ki se je sklonil čez mizo, se rezal, si neprestano mel roke in sedaj čakal, da bo na nelem listu napisano tudi potrebitno besedilo.

»Svoj mandat sem prejel iz rok kraljevega namestnika in zato samo v njegove roke lahko izročim demisijo, — je rekel Cvetković in odrinil list od sebe.

»Kakor hočete, toda kraljev namestnik ni več regent, in mladi kralj soglaša z mladimi

na kolodvoru v Zagrebu, zadržali vlak in ga z oboroženim spremstvom zopet poslali nazaj. S svojo glavo jamčite za to, da se bo to povelo, ki vam ga dam v imenu kralja tudi izvršiloc.

Sledil je kratek premolk, nato je Ilić zopet govoril, glasno, skoraj kričeče:

»Torej ste me razumeli! Dobro jec.«

Civilisti so se bili zbrali v nekem drugem prostoru in čakali na Šimovića, ki se je ravno pogajal s hrvatskimi ministri. Bili so tukaj debel, veliki Šutej, iz česar jovialnega obraza je bila zginila vsa barva, suhi, dolgi, čemerčni Torbar in mali, urni Smoljan.

Šimović jim je na kratko sporočil, da hoče po kraljevem nalogu sestaviti vlado. Pozval jih je, naj vstopijo v vlado in obdrže mesta, ki so jih imeli doslej.

»Predvsem moram protestirati zoper to, da so prišli po nas tri tukaj sredi noči, ko smo bili v posteljah, in nas aretirali, je začel Šutej.

»Ne, niste bili aretirani!« Šimović se je uslužno smehljal. »Prisli so k vam samo, da vas prosijo, da pridejte k meni, ker vas na žalost jaz nisem več mogel obiskati.«

»Ugotavljam, da smo vendar zaprti, tudi če vi zatrjujete nasprotno, je vztrajal Šutej. »Z nami vendar ne morejo tako postopati. Sploh ne vemo, kaj hočete od nas. Kakšna vlada naj bo to, in kakšna naj bo njena politika? Kaj pravil kraljev namestnik k temu?«

Šimović se je še vedno smehljal.

»Kraljev namestnik je odstavljen. In kar se tiče politike nove vlade, hočemo združiti vse politične moči države. Cvetković nikakor ne zastopa večine srbskega naroda. Maček in vi, gospode moji, ste pa brez dvoma zastopniki, legitimirani predstavniki hrvatskega naroda, ravno tako kakor Kulovec lahko s polno avtoriteto zastopa Slovence. Hočemo sestaviti koncentrično vlado, v kateri bodo zastopane tudi vse srbske skupine.«

Šimović se je še vedno smehljal.

Cvetković je znova odklonil. Šimović je prispolil na gumb in ukazal, da odvedejo Cvetkovića v sobo k Hrvatom.

Med tem je postal šesta ura. Šimović je šel tja v konferenčno sobo, kjer so sedeli civilisti. In tu so bili vsi zbrani, politiki starih demokratskih strank, ki so leta in leta vzdrževali in vodili preprič strank, ki so leta in leta s silo potlačili ali z umazano nasprotno propagando onemogočili vsa stremljenja mladih, prepričanih nacionalistov. Izbrali so iz najrazličnejših strank. Tudi med sabo so se velikokrat bojevali. Toda ena vez obstajala med njimi, in ta je bila močnejša od vezi, ki jih je vezala z njihovim narodom. Bila je močnejša od političnih preprič, ki so jih bili razdvojili, od političnih kombinacij, ki so jih zoper združili in zoper spravili v razne tabore: bila je to vez skupne pripadnosti k protostardarju, vez, ki jih je vezala z zapadnimi silami, prej s Francijo in sedaj z Anglijo.

Slobodan Joyanović, vseučiliški profesor, glavar srbskega protostidarstva, s posevno ramo, veliko plešasto glavo z malo kozje brado, star in v dve gub. Zraven njega grobi kmečki obraz agrarnega strankarja Čubrilovića in obraz njegovega tovariša Tupanjanina, enega izmed največjih kričevalcev, kar jih je kdaj imel jugoslovanski parlament. Fina in čedna je bila zraven njega podoba Božidarja Vlajića, enega izmed poglavarov demokratske stranke, odvetnika, ki je bil opravljal odvetniške posle tudi za nemško poslanstvo. Bil je paradič germanofil svoje stranke, ki je pa bil sicer skozi in skozi izredno protinemškega misljenja. In takoj zraven njega mala glava z velikimi ustmi, iz katerih so močeli ven rumeni

zobje, z dolgim vratom sklonjen čez mizo. Milan Grol, bivši gledališki ravnatelj, kritik, literat, politik, lepoznanec in sedaj predsednik demokratske stranke, prepričan član ljudske fronte. Potem stari profesor Marković, prestari, da bi domuel realnosti, z Velikim Orientom še vedno povezan izza dobe svetovne vojne, ko je sedel kot emigrant v Franciji. Banjanin, širok, z zagrizenim obrazom buldoža, velik govornik, vztrajen v svoji že zastareli panelavistično-protostardarski mislenosti, v sponjem kultu Beneša. Zraven njega dolgi, temni, koščeni obraz radikalca Trifunovića, »konjaz. Tako so sedeli sedaj okrog mize, ti in še drugi in čakali bodočih dogodkov.«

Šimović se je usedel in začel:

»Gospoda, vi veste pač že vsi, da je danes ponocni prevzel oblast kralj, ki se opira na vojsko. Dosedanje kraljevo namestništvo ne obstaja več. Dosedanja vlada je odstopila. Vojašto je zasedlo vladna poslopja. Iz vse province sem dobil že v prvih jutrišnjih urah poročila, da je zvesta vojska povsod gospodar položaj. Nikjer se ni pripetilo nič kar bi pomnil nemir ali neodobravanje kraljevega kralja. Kralj je izdal proklamacijo, ki vam jo hočem sedaj prebrati.«

IZ zavoju svoje aktovke je vzel kos papirja in začel brati proglašenje. Bil je popolnoma sestavljen v slogu hujskajočih spisov in propagandnih letakov iz angleškega vira. Govorilo se je tu o velezridjaju in o plačanju izdačajic, o brezčastnih ministrib in o gnušnih zločincih.

»In to je podpisal kralj?« je vprašal nekdo, nekoliko tesnobno, v tišini, ki je sledila prečitanju te zmešane listine.

»Prav za prav še nec, je odgovoril Šimović nekoliko zategnjeno. »Najprej hočemo to še oceniti.«

Izrečena so bila mnenja, da to besedilo ni ravno najprimernejše. Nato so hitro sestavili drugo, kraje, stvarno. Šimović je rekel, da bo to besedilo takoj poslat kralju, da ga podpiše, in že deset minut pozneje je prišla listina nazaj z nevajenim podpisom: Peter II. Zgodilo se je to tako naglo, kakor da bi kralj sedel takoj tukaj v sosedni sobi.

Med tem je bil Šimović govoril naprej.

»Kralj mi je poveril sestavo vlade. Sestavam pa kot nacionalno zapoved, da sestavim koncentrično vlado, in zato bi vas prosil, da mi sedaj iz svoje srede predlagate za predsednika vlade kakšnega drugega moža, če nimate, da je kdo drugi sposobnejši od menec.«

Šimović je pričakujčo gledal v krog. Nihče ni rekel ničesar. Prvič so se vti zavedali, da je to le komedija, in drugič so bili vendar vti zadovoljni, da je Šimović stopil na celo. Končno pa je Šimović vendar tudi rekel neko neumnost. Ce je bil na poverjen s sestavo vlade, pač ni mogel sam dopustiti, da bi izvolili drugega moža za predsednika.

»Vidim torej, gospodje, da soglašate z menoj. Zahvaljujem se vam za vaše zaupanje in bi vam takoj rad sporočil, da sta določena general Bogoljub Ilić za vojnega ministra in gospod Srdjan Budisavljević za notranjega ministra. Vsaka stranka naj bi bila v tej vladi zastopana s po dvema gospodoma. Hrvatje se že pristali na to, da vstopijo v vlado.«

Malo gibanje je šlo skozi krog. So li Hrvatje v resnicli že dobili zvezko z Mačkom, »je Šimović zlagal?«

»Tudi Slovenci vstopijo v vlado. Preostaja samo še, da se dololi srbski deč.«

Hriplavi grlini glas Grola ga je prekinil:

»Mislim, da je najvažnejše, preden preidešmo v podrobnosti, da določimo zunanjega ministra. Lahko si predstavljate, kakšno pozornost bo vzbujal čin te noči v inozemstvu. Najpozneje ob devetih dopoldne mora novi zunanjji minister že sprejeti inozemske novinarje in jim dati izjavco.«

Krog mu je pritrdir. Tupanjanin je klical vmes, hriplavo in preglašno:

»To je seveda lahko samo Gavrilović.«

(Dalje prihodnjič)

Mädchen am Weg / Von H. Dörr

An manchem frühen Abend, wenn die Dämmerung ihre dunklen Schatten durch das Gartenfenster in den Raum warf, und die Dinge gestaltlos und unwirklich werden ließ, hatten die beiden Kinder eng einandergerück

Športni poročalec**Gorenjski šport v preteklem letu****Namizni tenis**

Med najbolj aktivne in obenem uspešne pa-
noge na Gorenjskem pa spada nedvomno na-
mizni tenis, ki je s svojimi stajnjimi uspehi
Gorenjsko storil znano daleč naokoli. Tudi tu-
kaj pride v poštov le Aßling, ker se v ostalih
krajih Gorenjske ta panoga ne goji v
večji meri. Aßlingovo mostvo, s svojima
širom cele države poznanim igracema
Knifitzom in Strumbliom, je tekom leta na-
stopalo na številnih prireditvah v državi in
tudi doma. Zmagu so zmagali so prinašali
Aßlingerji domov in daleč naokoli niso dobili
nasprotnika, ki bi jim uspešno mogel konku-
rirati. Celotno državno prvak v namiznem tenisu
je moral večkrat kapitulirati pred odličnimi
Aßlingerji. Na prvenstvu Kärntna, ki je bilo
v preteklem letu uspešno, izvedeno v Aßlingu,
so Aßlingerji dosegli vse naslove prvakov in
celo prvenstvo Oštmarke je v preteklem letu
prišlo iz Wiена v Aßling po zaslugu Aßlinger-
ja Knifitza. Tudi na državnem prvenstvu je
bil zastopan Aßling po svojih igracih Strum-
blu in Knifitzu, kjer sta dosegla v dvojicah
peto mesto. V dvoboju Gauov München Ober-
bayern proti Kärntnu sta Aßlingerji poskrbi-
bela za nad vse častno zmago Kärntna 4:1.

Namizni tenis je bil postavljen v Aßlingu v
preteklem letu tudi na širšo podlogo. Priteg-
ljenja je bila k sodelovanju številna mladina,
ki je pod skrbnim vodstvom starejših članov
marljivo trenirala in so že bili opaženi pohva-
levredni uspehi. S tako sistematično organiza-
cijo je tudi za v bodoče zasigurana Aßlingu
nadoblast in napredek v tem športu in gotovo
še dolgo ne bo nikče mogel odvzeti Aßlingu
vodilne vloge.

Poletne igre

K poletnim igram pričevamo v prvi vrsti
kosarko in rokomet. Obe panogi sta na Go-
renjskem bolj malo poznani in še v razvoju.
V Aßlingu je obstajalo tekom leta po eno žen-
sko mostvo za kosarko in eno mladinsko mo-
stvo za rokomet. Zenske kakor tudi mladina
so tekom leta parkrat nastopili v različnih
tekmah proti nasprotnikom iz Kärntna, ven-
dar obe panogi nista v splošnem pokazali pra-
vega zanimanja ne pri sportnikih in ne pri
gledalcih.

Kolesarjenje

Kolesarski šport je na Gorenjskem v zad-
njem času precej nazadoval, kljub temu da
amo imeli včasih celo vrsto odličnih vozačev.
Razen Aßlingerja Mraka in kranjske vo-
začice Brennove nimamo na Gorenjskem da-
nes vozačev, čemur pa je predvsem vzrok po-
manjkanje opreme. Oba omenjeni vozači sta
v preteklem letu nastopala na nekaterih tek-
mah v Gauu in tudi izven njega.

(Dalje prihodnjici.)

Rodbinska kronika iz Gorenjske**Kreis Krainburg**

Gallenfels. Rodili so se v mesecu decembru
1943. leta: Paul Walland, Gallenfels; Marian
Pleibes, Rettne; Michael Saplotnik, Heiligen-
kreuz; Josef Suppan, Sebenic; Maria Podra-
ker, Trstenik. — Umrla sta: Maria Alian-
tschitsch, Siegersdorf in Angela Sirz, U. Dup-
lach.

Zarz. Poročili so se: Thaler Johann s Pfei-
fer Alois, oba iz Oberzarz; Fröhlich Ignaz,
s Pinter Julian, oba iz Unterzarz; Grocher
Anton iz Unterzarz s Reitz Antonio iz Raume;
Habian Peter s Supanz Johanno, oba iz Sall-
log; Gasser Valentin iz Sabro s Schmid
Lüdmillio iz Salllog; Pfeifer Johann s Troyer
Mario, oba iz Oberzarz. — Rodili so se: Kei-
scher Johann, Droll Maria, Markel Maria,
Pfeifer Marian, Keischer Vinzenz, Keischer
Peter, Schuster Franz, Thaler Leopold v Ober-
zarzu; Pinter Maria, Strauss Maximilian,
Unterzarz; Jensterle Johanna, Fröhlich Ferdi-
nand, Gasser Anna, Jensterle Nikolaus v
Unterdalne; Gartner Franz v Oberdalne; We-
ber Maria v Raume; Schmid Josef, oba v Sall-
log; Peterzell Emil, Peterzell Viktor, Bern-
hard Friedrich, Valentincsitsch Jakob, Pre-
sel Franz, Keischer Maria, Tscherin Alois, Tu-
schek Johann, Mijatowitsch Vladimir, Hud-
olin Anton, Udir Johann, Tuschek Marian, Ambro-
schitsch Anton, Mohoritsch Friedrich, Bernhard
Stanislawa, Fröhlich Albine, Moho-
ritsch Franz v Dautscha. — Umrl so: Thaler
Theresa, Gartner Maria, Markel Franz iz
Oberzarz; Okorn Johann iz Unterzarz, Ko-
bler Matthäus iz Potoka, Mendischewetz Fran-

ziska, iz Osojnika, Jensterle Martin, iz Unter-
dalne, Poschenel Alois, Spik Blasius, Tuscheck
Maria, Tuscheck Angela, Valentincsitsch Ja-
kob, iz Dautscha.

Sestanek naselnikov v Radmannsdorfu

Kreislandwirt za Kreis Radmannsdorf,
Stabsleiter Mayer, je povabil naseljence svo-
jega Kreisa na novoletni sestanek za nedeljo
9. januarja 1944. v kmetijski šoli v Pollitsch.
K sestanku so prišli tudi Kreisleiter des Krei-
ses Radmannsdorf dr. Hochsteiner, zastopnik
radmannsdorskega Landrata dr. Marchart,
vodja oddelka pri oddelku IV pri Reichskom-
missariju dr. Peters, en gospod od Arbeitsamtta,
en gospod od Baustaba, kakor tudi Kreis-
francevna sestnika in Banmädelführerin.

Predprednole se je vršil razgovor z naseljenci
glede vseh njih zadevajočih vprašanj, zlasti
glede pridobitve delovnih sil, izvršitve var-
nostnih odredov in sl. Kreisleiter ter Kreisland-
wirt sta se naseljnikom zahvalila za njihovo
vsega priznanja vredno vedenje v letu 1943.
in jih prosila, naj se udejstvujejo tudi v letu
1944. z istim pogumom in pripravljenostjo do
del. Popoldne so bili naseljenci v prijetni druž-
bi učenek šole. Predavanja pesmi kärntenskih
in štajerskih pesnikov in petje so dvignila
dobro razpoloženje.

Kreis Krainburg

Zarz. (Junaska smrt.) Za Führerja in
narod je padel na Vzhodu Grenadir Johann
Fröhlich iz Oberdale.

Vesti iz Ljubljane in okolice

Slamičev sin ropa po deželi živino. Ob napa-
du na Velike Lašče je taborila na Ilovi gori
Cankarjeva brigada. Štela je okoli dvesto mož
od nekdanjih 700, take izgube je imela v bo-
jih. Sestavljena je bila iz slovenskih komu-
nistov, nekaj Hrvatov in Italjanov. Mnogo je
bilo tudi prisiljeno mobiliziranih. V brigadi je
bil tudi sin ljubljanskega mesarja Slamiča.
Mobiliziranci so pripovedovali, da imajo za
sta višje — sina od tistega bogatega me-
sarja Slamiča. Slamič je v Zagorici naropal
17 glav živine, na malii Ilovi gori pa je jemal
žito in živež pri tistih hišah, ki imajo fante
pri domobrancih. Nastopal je zelo grobo in
odurno. Z ljudmi je ravnal čisto po mesarsku,
kakor z živino.

Za novega dramaturga dramskega gledali-
šča v Ljubljani je pokrajinski president imeno-
val profesorja Janka Modra.

Spori med tolovaji. Ljubljanski »Slovenec«
pričuje naslednje poročilo iz Sodažici:

je že splošno znano, da so se komunistični
banditi med seboj sprli in se spopadli. Dne
16. decembra 1943. smo slišali v Sodažici sil-
no strelenje, ki je trajalo cele tri ure. Obve-
ščeni ljudje nam pravijo, da je najprej izbruh-
nil prepri med komunistično komisario in pri-
silno mobiliziranim starejšim moškim. Ta prepri
med komunistiko in in prisilnim mobilizirancem je zanetil večji spor. Komunisti so
se kmalu razdelili v dva tabora: v tabor pro-
stovoljev in v tabor prisilno mobiliziranih.
Sledila je nato prava bitka, ki smo jo slišali
tudi v Sodažici. Prispela so poročila, da je v
tej borbi padlo mnogo pravil komunistov. Pri-
silni mobiliziranci so se po borbi porazgubili
po gozdovih in se poskrili. Zdaj čakajo, da
pride nemška vojska, ki se ji želijo predati,
Spet nov dokaz, ki priča o lažnivosti Kldričevih
besed o enotnosti komunistične vojske. Pa
tudi dokaz, da morajo biti med komunisti raz-
mere že skrajno nezmošne, če pride do takih
medsebojnih obračunavaj.

Naši vojaki pozdravljajo domovino

Iz Severne Nemčije: Srečno novo leto želijo
domačim v domovini Kanonirji: Widitz Johann,
Omann Franz, Schlibern Ferdinand, Grašč
Alois, Gasperin Johann, Koschier Paul, Spreit-
zer Anton, Vai iz Naklas.

S Severa: Stuller Josef, Unter Seeland; Ko-
sieck Alois, Ober Wessnitz; Schiller Johann,
Ober Feichting; Voschniak Angelo, Littal; Zor-
mann Albin, Kokritz; Pristou Jakob, Raun-
Scheramitz; Schkuftza Johann, Maister; Spenda Mirko, Aßling; Koroschetz Emanuel,
Aßling; Studen Mathäus, Kokritz; Ranzinger
Franz, Radmannsdorf; Supan Alois, Manns-
burg; Pewetz Anton, Preska; Schitnik Anton,
Kostreunitza; Koder Ciril, Mchle Adolf, Bran-
kowitsch Alois, Brankowitsch Anton, Kern La-
dislav, Kern Miro, Hudobivnik Alois, Prelow-
scek Josef, Valent Emil, Pirz Alfonz, Sparo-
wetz Doro, Birkendorf; Mali Vinzenz, Gallen-
fels; Kordesch Josef, Ober Seeland; Lukanz Jo-
hann, Komenda; Malenscek Richard, St. Veit-
Sawe, Hroatitsch Stanislaus, Sisenheim bei
Cilli; Kolar Alfons, Trennenberg b. Cilli; Ross-
mann Hans, Ob. St. Kunigund bei Marburg;
Gojsnik Josef, Franz bei Cilli; Joscht Rudolf,
Lendorf bei Cilli; Koroscha Stanislaus, Lut-
tenberg; Hochnitz Franz, Pettau; Kar-
ba Alois, Pittberg bei Pettau; Swenschek
Fritz, Voltzberg bei Marburg; Mainik Felix
Birnbaum bei Aßling-Sawe; Maiditsch Kar-
rol iz Kertina bei Domschale; Bergant Anton
iz Kertina bei Domschale; Saplotnik Josef iz
Hrastje bei Krainburg; Nemetz Emil iz Aich
bei Domschale; Kowitzsch Johann iz Aich bei
Domschale; Pirz Johann iz Aich bei Domschale;
Mrak Johann iz Oberdorf-Sairach; Krvina
Vinzenz iz Sairach; Selak Alois iz Sairach; Ku-
kowitzka Stanislaus iz Pölland bei Littai; Pin-
tar Franz iz Oberzarz über Laak; Wessel Cy-
ril iz Moräutsch bei Domschale, Anderle Stan-
islaus iz Jauerburg bei Aßling-Sawe; Kerti-
scher Franz iz Kotschna bei Aßling-Sawe;
Bergant Franz iz Otik bei Woditz; Arch Jo-
hann iz Unter Göriach bei Veldes.

Našim bralcem!

Objavljali smo doslej rade volje pozdrave
naših vojakov. Žal pa tega v bodoče ne bomo
mogli več storiti, ker nam nedostaja prostora.

Diplom. Optiker C. KRONFUSS

Klagenfurt, Bahnhofstraße 15

Bis auf weiteres jeden Vormittag geschlossen.

KAFFEE ERSATZ

Fabrik C. Wenger, Klagenfurt

Die stärkenden

**Magen- und
Verdauungstropfen**

„Ledauffilar“
wieder erhältlich!

„Schubert“-Apotheke

Wien, XII,

Giersbergasse 5

Dotpel je moj ljubljeni soprog, oče sin, brat,
stric in svak gospod.

Johann Dekleva,
poštni uradnik.

Umrl je v bolnici na Gallenfelsu 11. janu-
arja 1944.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto
15. januarja 1944. ob 16 uri iz hiše žalosti Al-
penstraße 11 (cesta na Golico) na mestno po-
kopališče.

Aßling, Laibach, v januarju 1944.

Začujoča soprga, hčerka in ostalo sorodstvo
ter rodilni Dekleva in Geyer.

TEXTILBRUNA

Krainburger Textilfabriken G. m. b. H.

KRAINBURG

Krainische Öl- und Firnisfabrik

Zabret & Co., G. m. b. H. — Freithof bei Krainburg, Ruf 264

Kauf alle Ölsaaten
oder übernimmt diese
in Lohnverarbeitung

Modernster Großbetrieb
mit bester Ausbeute

**Aufgelassene
Fabriken**
Brauchbare
Maschinen kauft
KURT FRICK
Klagenfurt
Salmstraße
Fernruf 1486

Gegen Einkaufsabschreibe.
Sperrplatten: Buche, Fichte, Panelplatten -
Eichsfelder Sperrtüren.
Ohne Einkaufsabschreibe.
Furniere 0,8 bis 3 mm inländische und ausländische
Herkunft für Außen und Innen.
HANS TRANINGER
Klagenfurt, Völkermarkter Straße - Ruf 1595

Ciditspiele

Allgemeine Filmfreihand G. m. b. H.
Zweigstelle Veldes.

ASSLING

14., 15., 16., 17. I.
Du gehörst zu mir
Für Jugendliche nicht zugelassen!
18., 19., 20. I.
Lieb ist zollfrei
Für Jugendliche nicht zugelassen!

DOMSCHALE

15., 16. I.
Die kluge Marianne
Für Jugendliche nicht zugelassen!
19. I.
Der Florentinerhut
Für Jugendliche nicht zugelassen!

KRAINBURG

14., 15., 16., 17. I.
Ein Walzer mit Dir
Für Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen!
18., 19., 20. I.

Jugend
Für Jugendliche nicht zugelassen!

LAAK

14., 15., 16. I.
Der kleine Grenzverkehr
Für Jugendliche nicht zugelassen!
18., 19., 20. I.
Die barmherzige Lüge
Für Jugendliche nicht zugelassen!

LITTAI

15., 16. I.
Dr. Crippen am Bord
Für Jugendliche nicht zugelassen!
19., 20. I.
Hochzeit mit Hindernissen,
Für Jugendliche zugelassen!

MIESS

15., 16. I.
Kohlhiesels Töchter
Für Jugendliche zugelassen!

NEUMARKTL

14., 15., 16., 17. I.
Der Hochtourist
Für Jugendliche nicht zugelassen!

AMTLICHE BEKANNTMACHUNGEN

Krainburg, den 8. Jänner 1944.

Der Bürgermeister der Stadt Krainburg
als örtlicher Luftschutzleiter
Abteilung Lu-5510/44.

Betr.: Aufklärung der Stadtbevölkerung
über Wasserleitung.

Beszug: Der Chef der Zivilverwaltung
Z-Sto-RV/L 5580/43. vom 10. 12. 1943.

Die Erfahrungen im Westen haben gezeigt, daß bei Brandkatastrophen das rasche und schnelle Auffinden von Hydranten, Wasserabsperrvorrichtungen und Wasserhähnen oft von ausschlagender Bedeutung bei der Bekämpfung eines Entstehungsbrandes und sehr oft entscheidend für die weitere Bekämpfung des Brandherdes überhaupt ist.

Deshalb ist es von besonderer Wichtigkeit, daß sich die Bevölkerung von Krainburg insbesondere die Luftschutzwarte und die LS-Feuerwehr schon rechtzeitig vorher kümmern, wo der nächste Hydrant ist, wo im eigenen Hause die Wasserhähne und Wasserabsperrvorrichtungen sind.

Es ist daher notwendig, daß sich jeder Luftschutz-Wart über den genauen Standort des nächsten Hydranten, der Wasserhähne und der Wasserabsperrvorrichtungen eine Plan-Skizze anfertigt, diese dann im Hausflur leicht ersichtlich aufhängt und die einzelnen Hausbewohner darauf aufmerksam macht und aufklärt.

Um das leichte und rasche Auffinden des Hydranten wie auch der Wasserabsperrvorrichtungen bei Nacht (besonders wenn die Straßenbeleuchtung ausgeschaltet ist oder bei Ver sagen des elektrischen Lichtes) möglich zu machen, ist der Hydrant nicht nur mit den üblichen Täfelchen zu versehen sondern es ist auf ihn auch mit großen weißen Pfeilen hinzuweisen. Um den Hydranten selbst in der Dunkelheit leicht kenntlich zu machen und um Unglücksfälle zu vermeiden, ist dieser mit einem Kalkmilch-Anstrich zu versehen.

Im Winter und bei großen Schneefällen sind nicht nur die Hydranten selbst schne- und eisfrei zu halten, sondern auch der Zugang zu den Hydranten.

Nur bei einer Befolgung des oben Angeführten neben allen anderen Luftschutzmaßnahmen ist die Gewähr dafür gegeben, daß im Ernstfalle bei einer hereinbrechenden Katastrophe auf den Luftschutz-Ort Krainburg der Verlust an Menschenleben und schwer ersetzbarem Volksgut auf das Minimum herabgedrückt wird.

gez.: Mörtl
Bürgermeister und örtl. LS-Leiter

für die Richtigkeit:
Othmar Leitner e. h.
Obw. d. Sch. d. Res.

ZAHVALA

Vsem, ki ste je ob smrti mojega dobrega so-
proga in brata gospoda

FRAN DOLSCANA

posestnika in gostilničarja v Radmannsdorfu,
žrtvovali, darovali prekrasne vence in cvet-
je in ki ste ga v obilnem številu spremili na
njegovi zadnji poti, izrekam najtoplejšo za-
hvalo.

V Radmannsdorfu, 10. I. 1944.

Zalujoča soproga in ostali sorodniki

19., 20. I.

Die schwäbische Kunde
Für Jugendliche zugelassen!

RADMANNSDORF

14., 15., 16. I.

Kohlhiesels Töchter

Für Jugendliche zugelassen!

18., 19., 20. I.

Rosen in Tirol

Für Jugendliche nicht zugelassen!

STEIN

14. I. nur Wehrmacht

15., 16., 17. I.

Die große Nummer

Für Jugendliche zugelassen!

18., 19., 20. I.

Flucht ins Dunkel

Für Jugendliche nicht zugelassen!

ST. VEIT

15., 16. I.

Ein Walzer mit Dir

Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen!

SCHWARZENBACH

15., 16. I.

Der Blaufuchs

Für Jugendliche nicht zugelassen!

VELDES

14., 15., 16. I.

Altes Herz wird wieder jung

Für Jugendliche nicht zugelassen!

19., 20. I.

Johannisfeuer

Für Jugendliche nicht zugelassen!

WART

15. I.

Märchenvorstellung

R.I. spelsätzchen

Für Jugendliche zugelassen!

15., 16. I.

Violanta

Für Jugendliche nicht zugelassen!

WOCHENERTAL

15., 16. I.

Carl Peters

Für Jugendliche zugelassen!

Zu jedem Film die Deutsche Wochenschau:

Zupan mesta Krainburg
kot krajevni vodja obrambe iz zraka
odelek Lu-5510/44

Zadeva: Pojasnilo mestnemu prebivalstvu
o vodovodu. Nanaša se na razpis
zač. civ. uprave. Z-STO-RV/L
5580/48 z dne 10. 12. 1943.

Izkusnje na Zahodu so pokazale, da je pri požarnih katastrofah urne in hitra najdba hidrantov, vodovodnih naprav in vodnih pip mnogokrat odločilnega pomena za gašenje nastalega požara in prav mnogokrat odločilno pri nadaljnjem gašenju požarnega ognjišča.

Radi tega je posebne važnosti, da se prebivalstvo mesta Krainburg, posebno pa še čuvaji za zračno obrambo in požarna bramba že prej pravočasno pobrigojo, kje je bližnji hidrant, kje so v lastni hiši pipe in naprave za zatvoritev vode.

Potrebno je torej, da si vsak čuvaj zračne obrambe na pravi načrt (skico) o točnem stanju bližnjih hidrantov, pip in naprav za zatvoritev vode. Ta načrt je v hiši veči na lahko vidnem kraju obesiti in nam hišne prebivalce opozoriti in jih poučiti.

Da je lahka in hitra najdba hidrantov, kakor tudi naprava za zatvoritev vode ponoriča mogoča (posebno če se cestna razsvetljava izloči, ali če električna luč odpove), se mora hidrant, ne samo z navadno tablico opremiti, ampak se mora nanj kazati tudi z velikimi belimi puščicami. Da se more hidranti tudi v tem lahko opaziti in v izgib nesrečnim slučajem, se mora ta opremiti z apnenom-mlečnim beležem.

Pozimi in ob velikih snežnih zapadil ni le hidrante same opremiti od snega in ledu, ampak tudi dohode do njih.

Le, če se ravna po vsem zgornj navedenem in po vseh drugih ukrepih o zračni obrambi, je podano zagotovo, da se bo v resnem primeru pri zračni obrambi na mesto Krainburg izguba človeških življenj in težko nadomestljivega ljudskega premoženja znižala na najnižjo mero.

Podpisal Mörtl
Zupan in krajevni vodja zračne obrambe.

Za pravilnost

Othmar Leitner e. h.
Obw. d. Sch. d. Res.

Mörtl & Ross

Kohle-, Koks- und Baumaterialiengroßhandel
Krainburg - Büro: Adolf-Hitler-Platz 15, Tel. 193
Lager: Savevorstadt und Veldeserstr. 12

Arztlicher Sonntagsdienst

Krainburg:

Am 16. Jänner 1944: Dr. Stanislav Skul, Krainburg, Fröbelgasse.

Kohle kriegsgerecht verwenden

heißt: Keine Energie verschwenden. Kriegswichtige Arbeitsplätze brauchen gutes Licht. Im Zivilbereich begnügen wir uns deshalb einsichtsvoll mit weniger OSRAM-Lampen.

OSRAM

Viel Licht für wenig Strom!

ESSIG

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

SEIT JAHRZEHNTEN**DARMOL-WERK**

D.R.A. & L.SCHMIDGALL

WIEN

MALI OGLASI**SLUŽBO DOBI**

Knjigovodstvo v abonmaju poštni predel II Laak a. d. Zaier.

5664-23

Sprejmejo se mlinar za valjčni mlini, hlapec za kmetijstvo in dekla za kmetijstvo v mlinu.

Juvan, Mittergamlung Nr. 20, a. d. Sawe.

5705-1

Deželna bolnica v Gallenfelsu sprejme hišnega mizarja. Ponudbe nasloviti na Leitung des Gaukrankenhauses in Gallenfels, Oberkrain.

5027-1

Deželna bolnica v Gallenfelsu sprejme Sachbearbeiterja (strokovanega obdelovalca) za gozdarstvo in kmetijstvo. Pogoj je strokovna sposobnost. Ponudbe nasloviti na Leitung des Gaukrankenhauses in Gallenfels, Oberkrain.

5028-1

Kolarski pomočnik ali vajenc dobi mesto takoj. Vsa oskrba v hiši. Naslov pri K. B. Krainburg pod 2324-1.

5348-15

Gospodinja, vajena tudi knečki del, dobi stalno mesto. Naslov pri K. B. Krainburg, pod 2309-1.

5306-1

Tapetniškega vajenca in pomočnika, sprejme tako tapetništvu Pleschetz Johann, St. Veit-Sawe.

5306-1

Učenka, poštenih staršev, z dovršenim dolžnostnim letom (Pflichtjahr) sprejme trgovina z mešanim blagom. Vsa oskrba v hiši. Dopis na K. B. Krainburg pod 2319-1.

5009-1

Kovačkega pomočnika in vajenca sprejmem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Ciril Porenta, kovački mojster in izdelovalci vozov, Mannsburg okraj Stein.

5302-21

Mlinar, ki zna dobro brusiti naravne kamne, se išče za Kärnten. Ponudbe s točnim naslovom na Strinscha, Krainburg, Habichtsgasse 5.

2345-1

Učenka